C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-1400/25 Judecătoria Orhei, sediul Central
1-25123453-03-21rji-12122025 Judecător: Iurie Movilă

D E C I Z I E
în numele Legii

04 martie 2026 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord
În completul compus din:
Preşedintele ședinței, judecător Ghenadie Liulca
Judecători Victoria Robu, Aurelia Andronache

a judecat în ordine de recurs, în lipsa părților, recursul directorului adjunct interimar al Penitenciarului nr.18 Brănești, Victor Colța declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din data de 19 noiembrie 2025, privind admiterea plângerii condamnatului **Untilov Iulian** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinînd cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

a c o n s t a t a t :

La 28 august 2025, în Judecătoria Orhei, sediul Central, a parvenit plângerea avocatului Dumitru Barbaroș, ce acționează în interesele condamnatului Untilov Iulian, împotriva administrației instituției penitenciare, referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO.

În plângerea înaintată avocatului Dumitru Barbaroș, ce acționează în interesele condamnatului Untilov Iulian a menționat că, Untilov Iulian a fost condamnat în baza Sentinței din 29.11.2021 la 2 ani cu închisoare și i s-a aplicat arest preventiv până la rămânerea definitivă a sentinței. Prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 24.05.2022, apelul a fost respins, iar hotărârea a rămas în vigoare. La 07.04.2025, Untilov Iulia a fost plasat în arest la Penitenciarul nr.13 din mun.Chișinău, începând cu 19.05.2025, acesta este deținut în Penitenciarul nr.18 Brănești, celulele sunt supraaglomerate, în celule sunt condiții igienice și sanitare

rele, solicită constatarea aflării lui Untilov Iulian, în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO, calculate cumulativ în Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr.18 Brănești din data de 07.04.2025 pînă la 28.08.2025 și de redus pedeapsa în temeiul art. 4732 -4734 CPP.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din data de 19 noiembrie 2025 s-a admis plângerea avocatului Dumitru Barbaroș, ce acționează în interesele condamnatului Untilov Iulian declarată împotriva administrației instituției penitenciare, Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr.18 Brănești, cu privire la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale. S-a constatat faptul că, condamnatul Untilov Iulian, a fost deținut în Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr.18 Brănești, în calitate de condamnat, perioada de la 07.04.2025 pînă în 15.09.2025, pe o perioadă totală de 161 (una sută șaizeci și unu) zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO. În condițiile art. 473/4 alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus termenul pedepsei condamnatului Untilov Iulian, cu 32 (treizeci și două) zile, pentru perioada totală de 161 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.13 Chișinău și Penitenciarul nr. 18 Brănești, în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO. În privința perioadei rămase de 1 (una) zile, calculată în condițiile art. 473/4 alin. (4) CPP, care nu poate fi redusă, urmând a fi lăsată în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Împotriva acestei încheieri la 25.11.2025 a declarat recurs în termen administrația Penitenciarului nr.18 Brănești, Victor Colța solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din data de 19.11.2025, cu respingerea plângerii condamnatului.

În motivarea recursului declarat, administrația instituției penitenciare a indicat că judecătorul de instrucție a apreciat superficial și eronat probele administrate, ignorând rapoartele detaliate și planșele fotografice prezentate de instituție, care demonstrează că lui Untilov Iulian i-au fost asigurate condiții de detenție conforme standardelor legale și că nu a fost supus unui tratament inuman sau degradant. S-a susținut că instanța s-a bazat excesiv pe constatări generale și învechite ale unor rapoarte ale instituțiilor naționale și internaționale (în special CPT), fără a ține cont de îmbunătățirile realizate ulterior și fără a evalua cumulativ toți factorii relevanți ai condițiilor de detenție. Administrația a arătat că norma de spațiu, condițiile materiale, igiena, accesul la apă, iluminarea, ventilația, asistența medicală și posibilitatea aflării în afara celulei au fost respectate, astfel încât nu este întrunit pragul minim de severitate prevăzut de art. 3 CEDO, iar aplicarea reducerii pedepsei cu 32 zile este neîntemeiată.

Conform prevederilor art.447 alin.(1,2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. (2) Instanța de recurs fixează data examinării și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În respectarea prevederilor sus menționate, Colegiul penal a comunicat părților despre dreptul de a depune o referință. La data de 02 martie 2026 referință în instanța de recurs a depus avocatul Dumitru Barbaroș în interesul condamnatului Untilov Iulian prin intermediul căreia a solicitat respingerea cererii de recurs, cu păstrarea fără modificări a încheierii recurate.

Colegiul, urmare a verificării aspectelor de fapt și temeiului de drept pentru recurs în raport cu materialele cauzei penale, va dispune respingerea recursului ca fiind nefondat, păstrând fără modificări soluția judiciară pe care o consideră întemeiată.

Colegiul penal își întemeiază soluția pe art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, potrivit căruia, (1) judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă:a) recursul este nefondat.

În susținerea soluției adoptate, Colegiul penal se va referi la unele prevederi legale ce reglementează punerea în executare a hotărârilor judecătorești cu caracter penal și anume.

Potrivit art.469 alin.(1) pct.17^1) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenţie a condamnaţilor.

Potrivit art.473^2 alin.(3) Cod de procedură penală, Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Potrivit art.473^2 alin. (5) Cod de procedură penală, Plîngerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

Potrivit art.473^3 alin.(2) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Potrivit art.473^4 alin.(4), (5) Cod de procedură penală, (4) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată

dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculîndu-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii precare calculate cumulativ. (5) În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de pînă la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente.

Efectuând controlul legalității și temeiniciei încheierii adoptate de prima instanță pe marginea plângerii condamnatului împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, Colegiul penal stabilește că, la emiterea acesteia, instanța de fond a ținut cont de chestiunile ce urmează a fi soluționate, a aplicat corect normele procesuale incidente spetei deduse judecății, prin ce își însușește caracter legal și întemeiat.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs stabilește că recursul administrației Penitenciarului nr.18 Brănești, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din data de 19 noiembrie 2025, este nefondat și pasibil respingerii.

Analizând raționamentul concluziilor deduse de prima instanță în procesul de examinare a cauzei, în raport cu materialele anexate la dosar, Colegiul penal conchide că, instanța de judecată corect a constatat faptul detenției condamnatului Untilov Iulian în instituția penitenciară nr. 13 Chișinău și nr.18 Brănești, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Colegiul observă că, cercetând calitatea condițiilor de detenție în Penitenciarele supra vizate prin prisma celor invocate de către condamnatul Untilov Iulian a celor statuate în raportul prezentat de administrația penitenciarului, cât și ținând cont de concluziilor prevăzute în rapoartele internaționale referitoare la evaluarea condițiilor detenției în penitenciarele Republicii Moldova, prima instanță temeinic a conchis asupra faptului că condamnatul Untilov Iulian s-a aflat în condiții care au depășit nivelul de suferință inerent detenției.

În acest mod, prima instanță just a reținut că, condamnatul Untilov Iulian s-a deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău și nr.18 Brănești în perioada 07.04.20205-15.09.2025, în condiții unde nu se respectă norma spațiului locativ per persoană de 4 m^2, fiind deținut în celule supra aglomerate.

Concomitent, prima instanță just a reținut că, din toate circumstanțele invocate în plângerea condamnatului, rezultă că acesta s-a deținut în celule populate cu diferite insecte, apreciind critic cele invocate de către reprezentantul

administrației penitenciarului precum că, deratizarea şi dezinfectarea încăperilor se efectuează conform unui grafic de către agent economic specializat, conform contractului încheiat.

Referitor la argumentele lui Untilov Iulian, precum că în celulă se încalcă normele de igienă, l-a fel, întemeiat l-a admis, or, reprezentantul penitenciarului nu a prezentat careva probe care a ar combate invocările condamnatului. Mai mult ca atât, administrația penitenciarului în raportul prezentat pe marginea plângerii a prezentat o informație de ordin general, fără a descrie exact condițiile concrete de detenție ale condamnatului, fără a combate situația invocată în cererea deținutului Untilov Iulian.

În atare împrejurări, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul Untilov Iulian pe parcursul detenției sale în instituțiile penitenciare supra vizate au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție.

Colegiul susține temeinicia soluției adoptate de prima instanță, or, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor.

Așa dar, Colegiul penal nu a identificat careva erori comise de prima instanță în procesul de calculare a perioadei de reducerea totală a 32 zile din pedeapsa închisorii.

Reducerea totală dedusă în mărime de 32 zile este una adecvată și suficientă, bazată pe o justă și echitabilă apreciere a circumstanțelor de fapt și pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, și care va avea efectul compensatoriu, corect constatându-se privitor la includerea în termenul de executare a pedepsei perioada de 1 zi din care nu s-a putut efectua reducerea conform formulei statuate la art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, motiv pentru care Colegiul consideră că temei de casare a încheierii judiciare lipsește, ea urmând a fi păstrată fără modificări, cu respingerea recursului formulat de administrația instituției penitenciare nr. 18 Brănești, ca fiind unul nefondat.

În conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Recursul directorului adjunct interimar al Penitenciarului nr.18 Brănești, Victor Colța declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din data de 19 noiembrie 2025, privind admiterea plângerii condamnatului **Untilov Iulian** împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: